

LES CIRUMSTÀNCIES

DEGA DELS DIARIS REPUBLICANS DE LA PENÍNSULA.—PORTAVEU D'ACCIÓ CATALANA

ANY LVII. — NÚM. 126 : 10 CENTIMS

REDACCIÓ : VILÀ, 12.—IMPRENTA I ADMINISTRACIÓ : RAVAL BAIX DE JESUS, 22

REUS, DIMECRES 4 DE JUNY 1930.

El nostre lema és :

Catalunya

Liberalisme

Democràcia

República

FRANQUEIG CONCERTAT

Un greu entorpiment

El nostre poble s'ha donat compte del greu entorpiment que suposa l'actual estancament de la vida municipal, i cada moment que passa sense que vinguí la solució que el poble reclama augmenta la indignació dels ciutadans. Imagineu el què passaria en una empresa, ni que fos de regular importància, en la qual s'abandonessin les funcions directives i no restés més que la gestió dels serveis subalterns. La conseqüència natural seria caure en un desgavell que comprometria, fatalment, la prosperitat i fins la vida de la pròpia empresa. Hi ha nombroses analogies entre una empresa particular i un Ajuntament, i la principal diferència radica en la multiplicitat de serveis que l'Ajuntament ha d'atendre, la qual cosa comporta la necessitat d'una major capacitat, d'una visió més amplia, d'un zel més escrupulós i d'una major suma d'esforços. L'Ajuntament no pot ésser, sense comprometre l'eficàcia de la seva altíssima funció política, un simple negociat on es resolguen els assumptes de tràmit. Si fos aquesta la funció específica dels Ajuntaments, en tindrien prou amb un nombre redudissim de funcionaris competents i amb una mena de gerent amb poders per a la signatura. Però un govern, ad-huc un govern local, no es pot limitar a portar un registre escrupulos d'entrades i sortides. Això fòra caure en aquella teoria, tan fal·la com estupida, dels que reclamen més administració i menys política; probablement perquè llur instint els mostra llur absoluta incapacitat per a la política. No; governar no vol dir simplement administrar, quan el concepte d'administració s'empra amb el sentit restringit de la ciència comptable. Governar és orientar, és dirigir, és tenir una visió exacta dels problemes constantment plantejats i capacitat per a resoldre's; és impulsar el progrés material del radi on s'exerceix el govern, i fomentar la riquesa espiritual del poble.

Cada ciutat té indubtablement els seus problemes. Des de l'Ajuntament, aquests problemes prenen el caràcter específic de funcions. Per això tenim les Comissions, per a que rovin els serveis de Cultura, de Pedagogia, de Sanitat, de Beneficència, de Foment, etc. Si tots aquests serveis resten abandonats, el mal que es fa a la ciutat és incalculable, i caldrà recordar bé els responsables. Perquè no es tracta solament d'abandonar els serveis corrents, amb el desgavell natural que això comporta. Es tracta, a més a més, què aquest abandó és com una mena de fer poderós que dificulta o impossibilita el progrés de la ciutat. Ara mateix, en sacudir-nos el pesobre de l'anterior Dictadura, creiem que hom podia tornar a actuar dignament en la vida pública, es troava una embranzida formidable per a recuperar el temps perdut, i semblava que s'anaven a pòsar al servei de la ciutat, per a accelerar el seu engrandiment, una pila d'esforços coincidents. Sorgien iniciatives, s'esboçaven projectes, s'iniciava un reviscolament de l'esperit públic. Tot això s'ha truncat miserabledem. Han calculat, els responsables, el mal que es fan a si mateixos perjudicant la pròpia ciutat? No actuarien d'altra manera, per a entorpir el nostre progrés els més aferrissats enemics que poguessim tenir.

Hi ha una cosa certa que ningú no podrà destruir: que l'obra del nostre engrandiment només pot acometre la nostra democràcia. Si s'acorrala aquesta força, la única que té autoritat per exercir el poder, els passaran als que així es comportin què ni faran, ni deixaran fer.

A menys que sigui aquest llur programa polític...

Segon Aplec Sardanista de les Comarques Tarragonines

Organitzat per les entitats Sardanistes de la comarca: Foment de la Sardana «L'Harmonia» de Tarragona; Societat «La Roca», de Reus; Agrupació Sardanista, de Valls; Foment de la Sardana i Orfeó de la «Defensa Agraria», de Selva del Camp; «Secció Dansaire» del Sindicat Agrícola, de Alcover; Novells Dansaires del Sindicat Agrícola, de Constantí; Amics de la Sardana del Centre Catòlic, de Vilaseca, tingué lloc el passat diumenge aquesta dia da resultant una festa agradable que assolí un èxit franc i fàlanger. A l'hora convinguda s'arribà a Alcover, i després de visitar

del «Foment de la Sardana» de Lleida. Anem abraçar-los. Han volgut sumar-se a l'aplec de la nostra comarca i no han reparat en el llarg viatge que per fer-ho precisava. Tot seguit formen rotonda i es confonen i s'enllacen gent de tots els pobles del camp, estretes les mans i el somriure als llavis.

El sol és perseguit pels núvols: juguen a fer un rato i els núvols guanyen. Una pluja fina comença a caure. La Sardana no para i el sol torna a riure. Així es passa el matí. A l'hora de dinar queda guarnida la muntanya del Remei de «colles» que s'escampen dinsota els arbres i al voltant de fontetes i rierols.

La tarda tota asserenada porta més gent a l'ermita, ja no es pot donar un pas pels la placeta. Les rodones es fonen quatre i cinc en una sola. Arriba la Sardana del ramell. Les noies ballen amb dues taques més de color al pit. Són d'una rosella i flor de ginebre. Lligat per un llacet català. Després es balla una Sardana d'honor, la qual serà una nota escaienta. Dotze parelles la dansaren i una garlanda de flors en

forma d'arcada passava pel damunt de cada noia.

I vingué després el final de festa. La cobla de Valls, executà «La Santa Espina» que tothom aplaudi frenèticament. Els homes descoberts al costat de les balladores formaven anelles sens puntejar la dansa, dedicant un homenatge a la nostra Sardana.

La desfilada comença. Alguns entraren a l'ermita. Altres compraren «mides» de la mare de Déu. Tothom s'acosta cap al poble espantant el cansament refilant cançons.

Som a Alcover i encara queda una sardana per ballar i després les notes de la «Santa Espina» apleguen als sardanistes per dir-se a veure!

Passa l'òmnibus de Lleida i se'n dedica una xardorosa ovació.

La caravana surt d'Alcover i els aplaudiments es renoven. Bella festa fou aquest «aplec», al qual acudiren milers de sardanistes, passant el dia en bona companyonia, estrenyent així els llaços de germanor entre la nostra gent.

EL CAMÍ EXPEDIT

Alguns diaris de fora han publicat la notícia del moviment de protesta que s'ha produït a Reus amb motiu d'haver-hi tres persones—de les set escollides—que han acceptat els nomenaments de R. O.; afegint que les esquerres estaven disposades a mantenir-se irreductibles davant d'aquesta ofensa a la dignitat ciutadana i que una comissió d'entitats representatives de tota la vida de la ciutat passaria a Barcelona, per tal d'exposar al Sr. President del Consell de Ministro la trista situació d'angoixa que travessa la vida municipal reusenca.

Els plau força aquesta informació que, essent de dins a casa, ens arriba de fora. El gest de les entitats apolítiques, interessant-se per la normalitat de la vida municipal, és cosa lloable. Nosaltres hem insistit en què no es tractava de cap plet polític. La vida municipal, interrompuda perjudicava a tots els reusencs. Es doncs, lògic, que les entitats representatives de la nostra propietat, del nostre comerç, de la nostra indústria, de la nostra cultura, surtin en defensa dels interessos de la ciutat, que, al capdavall, són els llurs.

Ara bé: no creiem que la situació tingui ni sigui de prolongar-se més. Les dimissions dels regidors republicans havien d'ésser retingudes fins al moment d'haver conegut el pensament del General Berenguer, sobre el cas de Reus, que, segurament, que registrerà la història. Tota altra cosa que s'apartés de la informació que ens han servit els diaris de fora, ens desplauria força.

Entenem nosaltres, sense, però, pretender que tothom ho entengui així, que els regidors han de posar la màs del General Berenguer les dimissions per a saber si les accepta o no. Cal coneixer si l'il·lustre general vol acontentar tres persones per a descontentar la voluntat ciutadana. No podem oblidar les moltes injustícies que ha reparat el general Berenguer. Per què, doncs, coneiguda la injustícia, comesa amb la ciutat de Reus, no pot sentir la necessitat de reparar-la? Fou, aquesta, la raó poderosa que aconsejà a marcar el compass d'espera? No ho sabem; però ho trobaríem lògic.

Fou, potser, la confiança en la fe de les paraules dels homes. El general Berenguer ha dit públicament coses que sembla que no desfarà amb actes de govern. Urgeix el plantejament directe al general dels greuges inferits a la ciutat. L'oportunitat hem de provocar-la, mai esperar-la plegats de braços. I la visita al President del Consell deparava aquesta oportunitat. Nosaltres ho hem entès així des del primer moment i tenim la certitud que els altres partits esquerristes també opinen el mateix.

El camí està ben expedit, doncs.

LA POLÍTICA

CENS ELECTORAL

Llegim que a Barcelona l'Alcalània dóna instruccions als ciutadans barcelonins perquè puigu comprovar la llur situació referent al Cens electoral.

No sabem que a Reus s'hagi fet res en tal sentit. És que encara no és hora, o bé, es pretèdoneu per això que s'arranjaren els dictadorets?

Pregunteu, doncs, que fa a Reus la Junta del Cens electoral, que en virtut de R. D. fou designada.

TARRAGONA FEDERAL

Ha visitat la nostra Redacció el número primer (2.ª època) del nostre confrare «Tarragona Federal», que torna al camp de la lluita política, on tant s'havia significat en temps passats en defensa dels ideals federals.

Publica un interessant sumari entre el qual hi trobem un article parlant del qui fou nostre amic En Julià Nougués Subirà, i fa resaltar els seus sentiments republicans i catalans.

PÍ ARSUAGA PÀRCA

DEL SEU PARE I DE LA REPÚBLICA

Un periodista ha visitat l'ex diputat senyor Joaquim Pi Arsuaga, al qual ha preguntat:

— Què pensaria el vostre pare En Francesc Pi i Margall, de l'actual moment polític? Què diria d'aquestes Corts Constituents

i què li semblaria aquesta república conservadora de la qual tant es parla?

El senyor Pi i Arsuaga dubta abans de respondre. Sembla com si no volgués aventurar una hipòtesi. A la fi, ens diu:

— Voldria una república federal amb totes les seves conseqüències; no s'avindria amb una república conservadora, propugnaria la revolució i no l'evolució com a mitjà d'instaurar la república i aquestes erades del començament, el que hauria d'essèsser república federal i radical.

Després ha continuat dient les Corts Constituents, d'acord amb l'organització que hiagues-decretat el Govern provisional, però per aquesta ja hauria estat denada la essencial.

La inversió d'això, el defugir la revolució inicial, representaria tenir que acarar-se amb revolucions successives i no s'hauria aconseguit res.

Li han fet observar que en 1873 Pi i Margall, avançosa la conservació del règim republicà a l'estrecció federal, el senyor Pi i Arsuaga cuixa a dir:

— Això ho va fer obligat pel pacte amb els monàrquics. Ara no és igual; ara es pot anar a la instauració de la República donant l'autonomia a aquelles regions que estiguin preparades.

— Veieu proper aquest moment? Li han preguntat.

Creç que, malauradament, avui passa amb els republicans el que el meu pare digué dels progressistes. Hi ha un gran cos d'oficials, però manca la massa.

Abans acabà — hi havia pobles republicans: avui dia l'intel·lectualisme està en la república, però manca el poble.

Els Esports

Salvat Castells, Ros, Pallach, etc. tots ells dignes d'aconseguir el premiat entorxat d'inter-regional. Es a dir, un conjunt d'atletes que ultrapassarà a mig centenar i la major part d'ells amb facultats del millorar diferents records tant de Catalunya com d'Espanya, ja no cal dir que donem per descomptat el millorament de diferents tant de Reus com de la província.

L'atletisme reusenc està d'enhorabona ja que la Secció d'Atletisme del C. N. Reus (Ploms) ha merescut la confiança del Comitè Provincial d'Atletisme, qui li ha conferit l'organització pels pròxims dies 8 i 9 de Juny dels Campionats Provincials d'Atletisme, que aquest any estan representats d'una importància com mai prevista, ja que hi participaran els novells internacionals que en tan bon lloc estan posant el pabelló atlètic espanyol per terres italianes; aquests són els Arevalo, Montaner, Brú, Olivella i probablement caraqueforn de concurs la revelació valenciana Lacomba que en les seves primeres actuacions ha passat a ésser recordman d'Espanya del triple salt i el millor saltador en el d'alçada; enfront als nomenats s'hi trobaran els inter-regionals Angel, Huguet, Llorens, Sander, Mas, Casas, Roig, Marimón, Olivés i d'altres com els Savé, Maurí, M. Vidal, P. Vidal, Seriat,

Per si tot l'esmentat no fos prou els atletes reusencs teneïen encara un altre alicient: l'honor d'essèsser seleccionats per a defensar els colors de nostra ciutat en el festival atlètic que el proper dia 15 vindrà lloc a Tarragona contra l'equip representatiu d'aquella població.

En resum la Secció d'Atletisme del C. N. Reus (Ploms) no prenen com obstacles els molts sacrificis fets durant el que va de temporada, ha aconseguit per nostra ciutat la celebració d'aquests dos grans festivals atlètics que com ja hem dit vindrà lloc els pròxims dies 8 i 9 de Juny a la quarta de la tarda en el seu Camp de la Carretera de Tarragona.

Oportuniament publicarem l'orden de proves.

Saló KURSAAL

Magnífic programa per avui dimecres nit.

Paramount Films presenta a Esther Ralston i Richard Arlen en la magnífica comèdia LA COMEDIA DE LOS CELOS.—NOTICIA RIO FOX.—Exclusives Emelka, famosa per les seves grans produccions, presenta a la cèlebre artista Imogene Robertson y Paul Herdemann en

UNA MUJER IDEAL

Finalitzant amb la divertida còmica QUIÉN MINTIÓ MÁS.

El festival benèfic del passat diumenge

Tal com estava anunciat, el diumenge a l'Estadi del Reus Deportiu va tenir lloc el festival a profit de la família del desgraciat jugador dels A. O. de Vilanova Emili Jimeno.

Tot el que anirem ressenyant va ésser un èxit, però cal remarcar abans de tot, que el públic va ésser molt nombrós (no podíem menys) donant una vegada més proves d'humanitarisme.

A l'entrada de l'Estadi varem veure instal·lada una taula presidida per xamoses damisel·les, les quals entregaven a tots els assistents al festival números per a prendre part al sorteig d'una bonica figura d'art, la qual va ésser sortejada a la mitja parl del partit Reus-Catalunya i que, segons ens varen dir, va sortir premiat el número 1700.

El partit jugat entre el reserva del Reus Deportiu i Penya Tranquils va ésser guanyat pels reservistes per 3 a 0, els quals varen ésser marcats per Raset, Cistare i Randuà. Va arbitrar Climent amb molt encert i es distingiren pel Reus Raset, Rosés, Villamil i Arasa i per Penya Tranquils Valls i Prats.

A continuació es va jugar el partit de basket-ball entre el Gimnàstic de Tarragona i el Reus Deportiu, guanyant els del Gimnàstic per 16 a 8.

El Reus està poc bregat en aquest nou joc, però no ho seu gens malament. El Gimnàstic demostrà en tot moment més encert en transformar en punts la seva majoria d'arrencades. Va arbitrar en Montserrat, de Valls, amb tota imparcialitat i encert.

Tot seguit donà començ el partit de futbol entre el Catalunya Nova compost per Delfín, Ferré, Fonts, Barrulles, Gascons, Estella I, Reig, Sanagustin, Llorens, Villena i Pedret i el Reus Deportiu integrat per Sans, Guasch, Cort, Moragas, Margalef, Fornés, Sans II, Randuà, Domingo II, Llopis i Domingo I.

De l'arbitratge se'n cuidà En Fuguet, qui salvant alguns petits errors (molts poques) va fer-ho bé. Abans de donar començ al par-

tit i trobant-se tots els jugadors en el seu lloc, els dos capitans (Moragas i Guscons) varen fer entrega en nom dels seus clubs corresponents al President dels A. Obrers de Vilanova, d'un bo-nic pensament dedicat al malganyat jugador Emili Jimeno.

La primera part va ésser molt igualada en quant a domini, demostrant-se la superioritat del Reus Deportiu, que a la segona part exercí un constant assetjament als del Catalunya.

El partit va ésser guanyat pel Reus per 5 a 1.

Pel Catalunya es distingiren Delfín, Ferré, Gascón, Estella I i Villena. Pel Reus Guasch, Fornés i tota la davantera. L'únic que va flaquerar quelcom va ésser Domingo I. En Sans II, poc bregat, però si ell vol, pot ésser un bon jugador, igual que Randuà, el qual no obstant xutar molt fort, li falta direcció i domini de pilota, tot el qual es pot obtenir mitjançant uns bons entrenaments.

Després de l'èxit obtingut en dit festival, no podem per menys que felicitar el Reus Deportiu i el Catalunya Nova, organitzadors del mateix, car palesaren un sentit eminentment deportista, en-soms que donaren ocasió a la ciutat de mostrar una vegada més els seus bons sentiments.

F. E.

Banc de Reus

de Descomptes i Préstecs

Paguem el cupó núm. 4 de les Accions f. c. de Montanya a grans pendents (NURIA), núm. 22 de les Accs. Aigües de Barcelona, i tots els de venciment i de Juny pròxim.

Utilitzi nostre Teléfono per a informar-se de nostres condicions de venda a plazos. — Tallers Rovira. — Teléfono 287 A.

UNDERWOOD

AGENCIA DE REUS

Obertura: primers de Juny

Máquines d'escriure

I DE CALCULAR

: Tota mena de mobles per a despatx :

Reparacions - Accessoris - Lloguers
: : Académia de Mecanografia : :

RAVAL ALT DE JESÚS, 35 bis. - Tel. 86

Plantes Aromàtiques “ALCOVER”

per a la preparació de licores similats a les més : acreditades marques :

*Tomás Piñol, plaça de la Constitució; Francesc Roca, carrer de Monterols i Armengol Mariné, plaça de Prim. - Reus
Rosal, 37 (Herboristeria)
BARCELONA*

INFORMACIÓ LOCAL I GENERAL

AL COL·LEGI D'ADVOCATS

En les eleccions celebrades adés al Col·legi d'Advocats per a la renovació parcial ordinària de la Junta de Govern, foren elegits: Degà, D. Pau Font de Rubinat; Diputat segon, D. Manuel Borrás, i Secretari, D. Enric Aragònès.

Hi hagué molta lluita per al càrrec de Degà, puj els elements anticalanistes s'uniren tots per tal de combatre la candidatura de l'il·lustre patrici senyor Font de Rubinat, a qui votaren els elements joves del Col·legi.

Per això és més de remarcar la victòria assolida pel senyor Font.

PROPIETARIS

Disposo de bon capital per a invertir-lo en hipoteques al 6 per 100 anyal, tant en finques rústiques com urbanes.

Escriveu a aquesta Redacció a incis M. S.

= S'assegura que, de no haver-hi destorb, la nit del pròxim dissabte s'inaugurara la temporada ciclista al velòdrom de l'Estadi Rei en, amb una sorprendent cursa, en la qual prenran part alguns corredors francesos i molt probablement el nostre Sans formant equip amb l'Albiñana.

Donarem més detalls aviat.

= Amb força animació el diumenge es celebrà a Montblanc la fira anyal, amb qual motiu aquella important vila organitzà diversos festejos populars que obtingueren l'esperat èxit, fent més agradosa l'estada als forasters que es traslladaren a la capital de la Conca.

MÉS DUR QUE LA ROCA

és el gel que fabrica

«L. A. SUIZA» i per tant, és el gel que manteix més temps les seves virtuds refrigerants

El laborat amb tota pureza

Fàbrica de J. Ormosa

Passeig de Sunyer. — REUS

— La Companyia lirica Saus de Caballé donará aquesta nit al Teatre Fortuny la segona de les funcions anunciades, representant el sainet de Montó i Oliveros, amb música del mestre Guerrero. «El Castigador», i estrenant l'hermosa sarçuela en dos actes i sis quadres, de Romero, Shaw i compositor Jacinto Guerrero. «La Rosa del Azafrán», obra de la qual se'n diu en fan una creació Empar Alarcón,

Mides: Llarg 30 metres, ample 6 i alt 5 metres. — Preu mòdic.

Raó a n'aquesta impremta.

Teatre fortuny

GRAN COMPANYIA LIRICA : EMPAR SAUS DE CABALLE:

Funció per avui dimecres, nit.

L'apunt de sainet, original de D. Montó i A. Oliveras, música del Mtre. J. Guerrero.

MAGNIFIC PROGRAMA.

EL CASTIGADOR

ESTRENA SENSACIONAL de la sarçuela en dos actes i sis quadres, original de Frederic Romero i Guillem F. Shaw, música del Mtre. Jascinto Guerrero.

LA ROSA DEL AZAFRÁN

Formidable creació de tota la Companyia. — EXIT CLAMORÓS.

PREUS POPULARS

= Com de costum, avui dimecres nit al Salò Kursaal tindrà lloc una espléndida sessió de cine exhibint-se les boniques cintes «La comedia de los celos», per Esther Ralston i Richard Arlen, i «Una mujer ideal», de la acreditada marca Emelka.

No hi mancarà el popular «Notícias Fox» i la cinta còmica «Quién mintió más».

-- A causa d'ésser nombroses les existències disponibles, fuissegen aquest mercat els preus de les ametxes, contribuint força a la baixa l'escasa demanda que hi ha per a l'exportació.

Teatre Fortuny

Inauguració de la temporada de cine sonoro

TROIKA!
Primer film sonoro rus de vanguardia per V. Strieovsky.

DISSABTE, DIA 7 JUNY.

Raimel

El millor extracte integral de raím fresc. Exquisit reconstituent natural propi per a les criatures i persones d'estomac delicat.

Dipòsit: Farmàcia Cavallé Reus - Venda: en totes les Farmàcies i Drogueries.

DIABETICS

Nostra casa és

Centro Natura
on trobareu amplíssim plan de vida amb varietat d'aliments registrats i aprovats per la Llei de Santitat

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Els darrers models en calçat

per a senyora i nens, especials per a la present temporada i a preus reduïts, els trobarà vosté a la Sabateria.

AL BUEN GUSTO

Raval Santa Anna, 19 — REUS
Gran assortit en calçat per a cavaller de gust exquisit

Hotel Cafè-Restaurant

NICE S. H.

Via Layetana, núm. 6 - Barcelona
(Front a Correus)

COBERTS a 4 i 6'50 pessetes.

Pensió completa des de 15 ptes.

Habitacions amb aigua corrent, calenta i freda

CALEFACCIÓ

CALEFACCIÓ

CALEFACCIÓ

